

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbierających na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 gr. Dł. odbierających w pocztowej Kasi Czestochowskiej Nr. 61206.

Redakcja i Administracja: Czestochowa, ul. Paryskiej 32. Tel. 265. Skrzynka pocztowa 48.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-2 po poł. Rekwizytów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr. W tekście i nadzłaz 30 gr. za tekstem 20 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr. Każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najniższa ogł. drobna 1.50zł. Ogłoszenia zamieszczone w matryczach 30% drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100% drożej. W naramach świątecznych i niedzielnych ogł. o 25% droższe. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 100% droższe.

Konjunktura gospodarcza w kraju i zagranicą.

Konjunktura gospodarcza, ściślej mówiąc konjunktura przemysłowa, kształtowała się u nas w kraju i za granicą, zgodnie z danymi Instytutu Badań Konjunktur Gospodarczych i Cen, za okres marzec-czerwiec r. b. w sposób następujący:

Zbyt ogólny węgiel polskiego w ciągu pięciu miesięcy r. b. zwiększył się o niecałe 7 proc. w porównaniu ze zbytem w tym okresie roku ubiegłego, co się tłumaczy przedewszystkiem wzrostem pojemności rynku wewnętrznego.

Wywóz zagranicę w przeciwnieństwie do zbytu węgla w kraju osiągnął w maju cykl rekordową powojnę miliona ton i za 5 miesięcy zwiększył się prawie o pół miliona w porównaniu z r. ub. Uzyskanie przez polski przemysł węglowy poważniejszych dostaw nie tylko dla kolei szwedzkich, duńskich i norweskich, lecz także dla litewskich i fińskich stworzyło stałe warunki wzmoczenia się eksportu węgla na rynki północne wogóle, a skandynewskie w szczególności. Na 200.000 ton zapotrzebowania węgla przez koleje żelazne państw skandynewskich polski przemysł uzyskał 167.000 ton, czyli 80 proc. dostaw, angielski zaś zaledwie 53.000 ton.

Pomimo silnej konkurencji ze strony Anglii pojemność rynków skandynewskich dla węgla polskiego stale się zwiększa i za pierwsze 5 miesięcy r. b. wzrosła o prawie 390.000 ton w porównaniu z tymże okresem roku ubiegłego. Naogół sytuacja w wywozie polskiego węgla pod względem ilościowym przedstawiła się i zapowiada nadal pomyślnie, wykazując stałą tendencję ku wzrostowi. Natomiast konjunktura pod względem uzyskiwanych cen ulegała od początku roku bieżącego stopniowemu pogorszeniu, przedewszystkiem wskutek ostrego dumpingu ze strony Anglii na rynkach północnych.

Wydobycie węgla w 5 miesiącach r. b. wzrosło również o przeszło pół miliona ton w stosunku do tegoż okresu r. ub.

Zbyt koksu okazuje także tendencję ku dalszemu wzrostowi. Do konywane i częściowo ukończone już inwestycje w przemysłe koksoowniczym na Górnym Śląsku wpłynęły na podniesienie się zdolności wytwórczej koksowai.

Wytwórczość hut żelaznych w pierwszych miesiącach r. b. wykazała wzrost, spowodowany napływem zamówień rządowych, oraz w znacznej mierze przewidywaniami znacznego zapotrzebowania w związku z ruchem budowlanym. Zamówienia w kwietniu i maju r. b. przewyższają zamówienia zeszłoroczne — w kwintu o 44,5 proc i w maju — o 91,2 proc.

Niepomyślna natomiast zaznaczyła się tendencja rozwojowa wywozu wyrobów walcowanych w bieżącym roku przedewszystkiem na dalekie rynki Azji, oraz Południowej Ameryki, a w związku z powrotem Anglii do jej dawnych rynków zbytu.

Konjunktura w polskim przemyśle cynkowym pod względem zapotrzebowania jest w tańszy, niż dotychczas, surowiec krajowy i obniżenia kosztów własnych zapowiada się na przyszłość najpewniej pomyślnie.

Znaczne powiększenie produkcji przemysłu przetwórczego zostało ostatnio wstrzymane.

Wrost produkcji w związku z ruchem budowlanym wykazał również przemysł metalowy, zatrudniając o 25-30 proc. więcej robotników, a

niżeli w okresie ubiegłym.

W przemyśle maszynowym produkcja, nie wykazując znaczniejszej wahań, powoli wzrasta, pozostając stale o przeszło 20 proc. wyższą, niż w r. 1927.

Najwięcej rozwijał się w dziedzinie przemysłu metalowego w ciągu ostatniego roku przemysł elektrotechniczny. Wzrost wynosi tu przeszło 50 proc. w porównaniu z odpowiednimi miesiącami 1927 roku. Na szybki rozwój tej gałęzi wpływa wzmagać się stale w całym kraju ruch elektryfikacyjny, wzrost zapotrzebowania na motory elektryczne, wreszcie rozwój radiofonii.

Sądząc z ilości zamówień na żelazo, udzielonych przez przemysł metalowy i maszynowy Syndykatu Hut Żelaznych, przemysł żelazny zamierza w następnych miesiącach dalej podnosić produkcję.

Wśród gałęzi produkcji dóbr spożywczych zmniejszenie wytwórczości nastąpiło tylko w przemyśle włókienniczym, spowodowane nie skurczeniem rynku zbytu, lecz szybszym od wzrostu zapotrzebowania tempem rozwoju aparatu wytwórczego; inne gałęzie spadku nie wykazują.

Konjunktury eksportowe w przemyśle drzewnym zależą przedewszystkiem od zapotrzebowania na rynkach niemieckim i angielskim. Zainteresowanie Niemiec na rynku polskim rozwija się ostatnio przedewszystkiem w kierunku sortymentów bardziej wartościowych, których w dość znacznych ilościach dostarcza Pomorze. Wywóz do Anglii natomiast zmniejszył się w pierwszych pięciu miesiącach r. b. w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Całkowicie pod znakiem pomyślniej konjunktury wywozowej pracują wybitnie eksportowe przemysły dykt i formiorów, ujawniający bardzo szybki wzrost wywozu, hamowany jedynie ogólnymi trudnościami na rynku wewnętrznym.

Zanotować też należy, że wywóz trzody chlewnej w maju podniósł się do nietowanego dotychczas

poziomu 123.000 sztuk, jakkolwiek wartość wywozowa jednej sztuki znacznie się zmniejszyła. Również wywóz jaj w maju był większy, niż kiedykolwiek od czasu odzyskania niepodległości: 10.337 ton wartości 24.377.000 zł., stanowiąc najpoważniejszą co do wartości pozycję naszego eksportu rolniczego.

Naogół sytuacja finansowa przed siębiorstwami uległa znacznej poprawie. Daje się zauważyć silne zwiększenie rezerw w spółkach akcyjnych. Na uwagę zasługują też fakt zmniejszenia się protestów wekslowych w stosunku do ogólnie sumy weksli płatnych w Banku Polskim, a mianowicie z 2,27 proc. w marcu do 2,2 proc. w kwietniu, oraz do 2,04 proc. w maju.

Jeśli chodzi o sytuację światową, to raczej należy ją określić, jako chwiejną. W Stanach Zjednoczonych A. P. ogólny poziom produkcji postępuje coraz bardziej. W Anglii proces poprawny, który zdawał się rozpocząć kilka miesięcy temu, uległ zatrzymaniu. Francja przeżywa dobre konjunktury. Przystosowanie się do warunków, wynikłych z faktycznej stabilizacji waluty, odbywa się naogół bez większych wstrząsów. Konjunktura gospodarcza Niemiec wykazuje niewielką recesję, pozbawioną jednak całkowicie cech kryzysowych, głównie dzięki ki dopływowi długoterminowych pożyczek zagranicznych. Stan jednak ogólny przemysłu jest wciąż dobry, miejscami nawet lepszy od zeszłorocznego. Depresja gospodarcza w Austrii ustąpiła miejsca lekkiej poprawie. Sytuacja ekonomiczna na Czechosłowacji jest bardzo dobra. Ruch budowlany wykazuje duży rozmach, pociągając za sobą związane z nim przemysły, jak metalowy, szklany i meblowy. Natomiast sytuacja gospodarcza Rosji Sowieckiej jest w dalszym ciągu na przegranej. W przemyśle dotkliwie da się już odczuć braki w technicznym ekwipunku fabryk i niemożności ich renowacji z powodu braku kapitału, oraz występujący tu i ówdzie w dość silnym stopniu brak surowców. Również zbyt wykazuje pewne trudności. Tak oto w ogólnych zarysach przedstawia się konjunktura gospodarcza w kraju i zagranicą.

Niebawem odbędzie się nowy lot polski przez Atlantyk.

Lecą z Torunia lub Bydgoszczy kpt. Kowalczyk i Kotlicki. Mjr. Kubala i Idzikowski jeczono raz sprobują przelotu do Ameryki.

Warszawa. — W najbliższym czasie nastąpi z Polski, z Bydgoszczy lub Torunia nowy, wielki polski lot transatlantyczny, finansowany przez Polonję amerykańską.

Lecieć mają kpt. lotnicy Kowalczyk i Kotlicki. Aparat, na którym awiacja polska zamierza po raz drugi sięgnąć po laur zwycięstwa Oceanu, jest konstrukcją włoskiej, metalowej, o dwóch motorach, o sile 1.200 K. M. Samolot należy do tego typu, co „Bremen” i aparat, na którym przelcieli Atlantyk Chamberlin i Levine.

Odlot ma nastąpić w ciągu kilku najbliższych dni. Trasa wiedzie przez Irlandję, gdzie lotnicy, wylądowaliby, aby następnie przebyć Atlantyk. W ten sposób trasa Polska — Ameryka pokryta zostałaby w dwóch etapach. Samolot znajduje się obecnie w Toruniu.

Oporto. — Mjr. Kubala w rozmowie z przedstawicielami prasy oświadczył, że uda się mu w najbliższym czasie dokonać nowego lotu nad Atlantykami. Mjr. Kubala podkreślił, że jest głęboko wzruszony

udając się do Paryża.

Lizbona. — Lotnicy polscy zostali zawiadomieni przez Le Bourget, iż wyleciał po nich samolot.

Samolot ten miał lądować na lotnisku Espinho, jednakże wobec złych warunków atmosferycznych, możliwym jest, że wzmiankowany samolot wyląduje w Alverca i tam oczekiwać będzie na lotników.

Nowy Jork. — Komitet przyjęcia lotników polskich w Nowym Jorku otrzymał od majorów Kubali i Idzikowskiego następującą depeszę:

„Zmuszeni do powrotu z połowy drogi, przebytej do 41° szerokości północnej i 24° długości zachodniej z powodu wyciekania oliwy po 34 godzinach lotu i zatrzymaniu s „nika w odległości 60 km. od Cape Finisterre, jesteśmy zrozpaczeni, iż nie możemy kontynuować lotu i odwieźć wielkiego narodu amerykańskiego i Polonii.

(—) Idzikowski. (—) Kubala”.

Marsz. Piłsudski na zjeździe legionistów w Wilnie będzie mówił tylko o legionach.

Warszawa. — Zapowiedziana ma być Marsz. Piłsudskiego na niedzielny zjazd legionistów stała się przedmiotem dociekań całej prasy europejskiej.

I tak z jednej strony „Izwestija”, a z drugiej prasa niemiecka przypisują Marszałkowi chęć poruszenia w ostrych słowach kwestji stosunków polsko - litewskich. „Rheinische Zeitung” powtarza za „Chicago Tribune”, że Marszałek Piłsudski ma zapowiedzieć zajęcie Kowna (!) we wrześniu i dodaje, że gdyby ta zapowiedź miała być urzędowo wistionia(!), w Berlinie obawiano się ataku Polski na Prusy Wschodnie(!). Idąc za tą myślą, korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph” powtarza przypuszczenie, że Polska otrzyma wolną rękę w stosunku do Litwy wobec wyjąjącego stanowiska p. Waldemara.

TELEGRAMY

WCIAJ „PRZYPUSCZENIA” NA TEMAT BAJKI WOJENNEJ.

Berlin. — „Vossische Zeitung” oświadcza alarmujący artykuł moskiewskiej „Prawdy” na temat możliwości wybuchu wojny polsko-litewskiej, twierdzi, że jakkolwiek opinia europejska nie przywiązuje zbyt wielkiej wagi do alarmów dyktatorów moskiewskich, to jednak nawet i ostrożni politycy europejscy liczą się z możliwością wybuchu zbrojnego konfliktu między Polską a Litwą. Polityka niemiecka w zastrzeżeniu polsko - litewskim — pisze dziennik — dążyć powinna w sposób bardziej stanowczy niż dotychczas, do utrzymania pokoju na Wschodzie, tembardziej, że Litwa nosi się z zamiarem ustąpienia z Ligi narodów, który to krok skomplikować może bardziej jeszcze nader zawiąkaną sytuację.

DEMONSTRACJE WOJSKOWE WŁOSKO - JUGOSŁOWIAŃSKIE

Białogród. — W odpowiedzi na koncentrację trzech dywizji włoskich zarządził rząd jugosłowiański koncentrację kilku dywizji piechoty oraz artylerji.

Białogród. — Wielkie wrazenie w kraju wywołał fakt, że minister wojny Jugostawji gen. Hadzicz dotychczas nie zabrał głosu w sprawach groźnych ruchów wojsk włoskich nad granicą oraz floty włoskiej przy wybrzeżach jugosłowiańskich.

Z RAJU SOWIECKIEGO.

Moskwa. — W miesiące bezdomnych dzieci Moskiewie tłum dzieci napadł na schronisko i zażądał wydania odzieży i jedzenia.

Nadawemnie kierownik azylu i jego zastępca usiłowali uspokoić wzburzoną gromadę dzieci, które wtargnęły do azylu, znieważały czynnie nauczycieli, a następnie podpalily ochronkę.

AGITACJA PRZECIWKO PAKTOWI KELLOGA.

Nowy Jork. Agitacja przeciwko paktowi Kelloga, która podjęta była najwidoczniej z inspiracji preze-

sa komisji (spraw zagranicznych) do senatu Boraha przez kilka wpływowych dzienników nowojorskich i chicagowskich, trwa w dalszym ciągu. Koła polityczne partji republikańskiej, popierające Kelloga, komentują żywo możliwość ratyfikacji przez senat paktu, od czego, jak wiadomo, uzależniono jest jego wejście w życie. Podkreślają dalej, iż kampania senatora Boraha utwierdzona była przez przyjęcie szeregów zastrzeżeń Anglii i Francji do projektu paktu Kelloga. Wyniki kampanji przeciwko paktowi zależne są w znacznym stopniu od wyborów przydatnych oraz od ustosunkowania się partji demokratycznej do paktu antywojennego.

PRASA NIEMIECKA O UMOWIE WACH POLSKO-GDANSKICH.

Berlin. — „Berliner Tageblatt” i „Vossische Zeitung” pisząc o konwencjach polsko - gdąskich podpisanych w ub. sobotę, widzi w nich wielki sukces obecnego senatu gdąńskiego. Natomiast prasa nacjonalistyczna twierdzi, że umowy te nie posiadają żadnej wartości i noszą charakter prowizorium. Polskie składy amunicyjne, — oburza się „Deutsche Tageszeitung” — mają pozostać nadal na Westerplatte, aczkolwiek cała ludność gdąńska patrzy na nie z obawą i niepokojem.

COOLIDGE UWAGA WYBOROHOVERA ZA PEWNY.

Superior. — Coolidge oświadczył w wywiadzie dziennikarskim, że wybór Hoovera prezydentem Stanów Zjednoczonych uważa za pewny, jednak mimo to, sam weźmie czynny udział w agitacji przedwyborczej za Hooverem.

CZYBY SOWIETY CHCIAŁY PŁACIĆ DŁUGI?

Berlin. — Jak donoszą z Londynu, oddziały banków rosyjskich upoważnione zostały przez rząd sowiecki do rozpoczęcia rokowań w sprawie uregulowania długów przedwojennych z poszczególnymi prywatnymi wierzycielami. W ten sposób sowieci starają się stworzyć podatny grunt do rokowań z polską w Anglii.

